

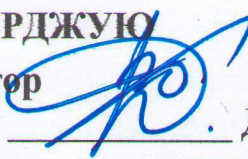
**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАФТИ І ГАЗУ**

**Інститут гуманітарної підготовки та державного управління
Кафедра публічного управління та адміністрування**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

ІГПДУ

 Дзвінчук Д.І.

« 31 » 08 2020 р.

Дисципліна: НАЦІОНАЛЬНА ТА ГРОМАДСЬКА БЕЗПЕКА

РОБОЧА ПРОГРАМА

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 28 «Публічне управління та адміністрування»

Спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»

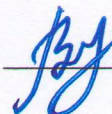
Освітньо-професійна програма: «Публічне управління та адміністрування»

Вид дисципліни: обов'язкова

Робоча програма дисципліни «Національна та громадська безпека» для студентів, які навчаються за освітньо-професійною програмою на здобуття рівня бакалавра за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Розробник:

Доцент кафедри
публічного управління та адміністрування,
к. держ. упр., доцент

Малімон В.І.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри публічного управління та адміністрування

Протокол від « 28 » серпня 2020 року № 1.

В.о. зав. кафедри
публічного управління та адміністрування

Петренко В.П.

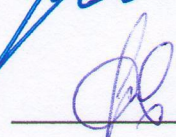
Узгоджено:

В.о. завідувача випускової кафедри
публічного управління та адміністрування

Петренко В.П.

Гарант ОПІ

Орлів М.С.

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Національна та громадська безпека» згідно з чинним РНП, розподіл по семестрах і видах навчальної роботи для різних форм навчання характеризує таблиця 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни

Найменування показників	Всього		Розподіл по семестрах	
			Семестр 3	
	ДФН	ЗФН	ДФН	ЗФН
Кількість кредитів ECTS	5	5	5	5
Кількість модулів	2	2	2	2
Загальний обсяг часу, год.	150	150	150	150
Аудиторні заняття, год., у т.ч.:	72	12	72	12
лекційні заняття	36	6	36	6
семінарські заняття	—	—	—	—
практичні заняття	36	6	36	6
лабораторні заняття	—	—	—	—
Самостійна робота, год., у т.ч.:	78	138	78	138
виконання курсового проекту (роботи)	—	—	—	—
виконання контрольних робіт	4	4	4	4
опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	20	10	20	10
опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	34	100	34	100
підготовка до практичних занять та контрольних заходів	10	14	10	14
підготовка звітів з лабораторних робіт	—	—	—	—
підготовка до заліку	10	10	10	10
Форма семестрового контролю	Диференційований залік			

2 МЕТА ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета вивчення дисципліни – введення у коло питань, які стосуються національної та громадської безпеки; набуття навичок соціальної взаємодії, співробітництва й адаптації та дії в нових ситуаціях.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен демонструвати такі **результати навчання**:

- використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних та соціальних засад розвитку суспільства;
- знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування, зокрема сфери національної та громадської безпеки;
- знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування, зокрема у сфері національної та громадської безпеки;
- знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування, зокрема у сфері національної та громадської безпеки;
- уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування;
- використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку у сфері національної та громадської безпеки;
- уміти коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних умов, зокрема у разі запровадження надзвичайного та воєнного стану.

Вивчення навчальної дисципліни сприяє формуванню та розвитку у студентів **компетентностей**:

загальних:

- здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями;
- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;
- здатність до адаптації та дії в нових ситуаціях;
- здатність знаходити, обробляти, аналізувати інформацію з різних джерел;
- здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).

фахових:

- здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів;
- здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів;
- здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки;

- здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів і технологій;
- здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності;
- здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки України.

3 ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

3.1 Тематичний план лекційних занять

Тематичний план лекційних занять дисципліни характеризує таблиця 2.

Таблиця 2 – Тематичний план лекційних занять

	Назви модулів (М), змістовних модулів (ЗМ) та їх зміст	Обсяг годин		Література
		ДФН	ЗФН	
М 1	ПРИНЦИПИ ТА СТРАТЕГІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ.	18	3	
ЗМ. 1	Національна безпека як важливий елемент національного суверенітету України. Сутнісні характеристики поняття «національна безпека». Основні принципи та напрямки державної політики у сфері захисту національної безпеки відповідно до закону України «Про національну безпеку України» від 21 червня 2018 року.	4	0,5	1, 10, 11, 15
ЗМ. 2	Воєнна безпека як важлива складова національної безпеки. Сутнісні характеристики поняття «воєнна (військова) безпека». ЗСУ як гарант воєнної безпеки країни. Основні напрямки військового співробітництва України і НАТО. Шляхи підвищення рівня воєнної безпеки України.	2	0,5	1, 7, 9, 13
ЗМ. 3	Політична безпека як складова національної безпеки. Сутнісні характеристики поняття «політична безпека». Основні принципи забезпечення політичної безпеки. Головні виклики політичній безпеці та шляхи їх нейтралізації.	2	0,5	1, 10, 11, 19
ЗМ. 4	Економічна безпека як складова національної безпеки. Сутнісні характеристики поняття «економічна безпека». Основні складові та індикатори економічної безпеки держави. Пріоритети державної політики щодо забезпечення економічної безпеки в Україні.	2	0,5	1, 10, 17, 23
ЗМ. 5	Соціальна безпека як складова національної безпеки. Сутнісні характеристики поняття «соціальна безпека». Основні соціальні стандарти в Україні та світі. Шляхи підвищення рівня соціальної безпеки.	2	0,5	1, 10, 14, 23

	Назви модулів (М), змістовних модулів (ЗМ) та їх зміст	Обсяг годин		Література
		ДФН	ЗФН	
ЗМ. 6	Кібербезпека як складова національної безпеки. Сутнісні характеристики поняття «кібербезпека». Кіберзагрози в світі і в Україні. Пріоритети державної політики щодо забезпечення кібербезпеки в Україні.	2	0,5	1, 17, 19, 28
ЗМ. 7	Мова як чинник національної безпеки. Сутнісні характеристики мовної безпеки. Мовна політика в Україні: проблемні аспекти. Основні положення закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної».	2		1, 3, 4, 6, 19
ЗМ. 8	Релігійна безпека як складова національної безпеки. Сутнісні характеристики поняття «релігійна безпека». Сучасна релігійна ситуація в світі і в Україні. Пріоритети державної політики щодо забезпечення релігійної безпеки в Україні.	2		4, 5, 6, 15
М 2	ГРОМАДСЬКА БЕЗПЕКА НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ.	18	3	
ЗМ. 1	Наукові підходи до трактування понять «громадська безпека», «громадський порядок», «публічна безпека». Основні трактування понять «громадська безпека», «громадський порядок», «публічна безпека» у вітчизняній та зарубіжній науковій літературі та у законодавстві. Трансформаційні процеси у системі громадської безпеки.	5	1	2, 8, 16, 24
ЗМ. 2	Зарубіжний досвід забезпечення громадської безпеки та громадського порядку. Забезпечення громадської безпеки та громадського порядку в окремих країнах ЄС. Особливості забезпечення публічної безпеки та порядку в країнах Північної Америки та Азії.	5	1	2, 8, 16, 24
ЗМ. 3	Державні інституції забезпечення громадської безпеки та громадського порядку в Україні. Основні повноваження Національної поліції щодо забезпечення громадської безпеки.	4	0,5	2, 8, 22, 24

	Назви модулів (М), змістовних модулів (ЗМ) та їх зміст	Обсяг годин		Література
		ДФН	ЗФН	
	Національна гвардія як важливий орган забезпечення громадського порядку. Пріоритети діяльності Державної прикордонної служби України. Актуальні міграційні загрози і заходи протидії з боку Державної міграційної служби. Пріоритети діяльності Державної служби України з надзвичайних ситуацій.			
ЗМ. 4	Пріоритети забезпечення громадської безпеки на місцевому рівні в Україні. Залучення громадськості до забезпечення громадської безпеки на місцевому рівні. Розширення співробітництва з місцевими органами виконавчої влади та міжнародними організаціями.	4	0,5	2, 8, 22, 24
Разом:		36	6	

Всього:

М 1: ЗМ – 8;

М 2: ЗМ – 4.

3.2 Теми та зміст практичних занять

Теми практичних занять наведено у таблиці 3.

Таблиця 3 – Тематичний план практичних занять

	Назви модулів (М), практичних занять (П) та їх зміст	Обсяг годин		Література
		ДФН	ЗФН	
М 1	ПРИНЦИПИ ТА СТРАТЕГІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ.	18	3	
П 1.1	Основні засади забезпечення національної безпеки. Основні напрямки державної політики у сфері захисту національної безпеки відповідно до закону України «Про національну безпеку України» від 21 червня 2018 року. Ключові положення Стратегії національної безпеки України від 14 вересня 2020 року.	4	0,5	1, 10, 11, 15
П 1.2	Воєнна безпека як важлива складова національної безпеки. Сутнісні характеристики поняття «воєнна (військова) безпека». ЗСУ як гарант воєнної безпеки країни. Актуальні воєнні загрози для України відповідно до Воєнної доктрини України від 24 вересня 2015 року.	2	0,5	1, 7, 9, 13
П 1.3	Режим воєнного та надзвичайного стану. Правове забезпечення запровадження режиму воєнного стану. Особливості запровадження надзвичайного режиму.	2	0,5	1, 7, 9, 27
П 1.4	Економічна безпека як складова національної безпеки. Сутнісні характеристики поняття «економічна безпека». Основні складові економічної безпеки. Фінансова безпека як складова економічної безпеки.	2	0,5	1, 10, 17, 21
П 1.5	Енергетична безпека як складова економічної безпеки. Сутнісні характеристики поняття «енергетична безпека». Основні індикатори енергетичної безпеки держави. Пріоритети державної політики щодо забезпечення енергетичної безпеки в Україні.	2	0,5	1, 11, 20, 21
П 1.6	Продовольча безпека як складова економічної безпеки. Сутнісні характеристики поняття	2	0,5	1, 10, 14, 25

	Назви модулів (М), практичних занять (П) та їх зміст	Обсяг годин		Література
		ДФН	ЗФН	
	«продовольча безпека». Основні індикатори продовольчої безпеки держави. Пріоритети державної політики щодо забезпечення продовольчої безпеки в Україні.			
П 1.7	Екологічна безпека як важлива складова національної безпеки. Екологічна ситуація в Україні. Основні екологічні ризики та небезпеки. Шляхи покращення екологічної безпеки в Україні.	2		1, 10, 11, 26
П 1.8	Соціогуманітарна безпека як важлива складова національної безпеки. Поняття про соціогуманітарну безпеку, її принципи та елементи. Культурна безпека як складова національної безпеки.	2		3, 4, 6, 27
М 2	ГРОМАДСЬКА БЕЗПЕКА НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ.	18	3	
П 2.1	Наукові підходи до трактування понять «громадська безпека», «громадський порядок», «публічна безпека». Основні трактування понять «громадська безпека», «громадський порядок», «публічна безпека» у вітчизняній та зарубіжній науковій літературі та у законодавстві. Трансформаційні процеси у системі громадської безпеки.	5	1	2, 8, 16, 24
П 2.2	Зарубіжний досвід забезпечення громадської безпеки та громадського порядку. Забезпечення громадської безпеки та громадського порядку в окремих країнах ЄС. Особливості забезпечення публічної безпеки та порядку в країнах Південної Америки, Австралії, Африки.	5	1	2, 8, 16, 24
П 2.3	Державні інституції забезпечення громадської безпеки та громадського порядку в Україні. Основні повноваження Національної поліції щодо забезпечення громадської безпеки. Національна гвардія як важливий орган забезпечення громадського порядку. Пріоритети діяльності Державної прикордонної служби України. Актуальні міграційні загрози і заходи протидії з боку Державної міграційної служби. Пріоритети	4	0,5	2, 8, 12, 24

	Назви модулів (М), практичних занять (П) та їх зміст	Обсяг годин		Література
		ДФН	ЗФН	
	діяльності Державної служби України з надзвичайних ситуацій.			
П 2.4	Пріоритети забезпечення громадської безпеки на місцевому рівні в Україні. Залучення громадськості до забезпечення громадської безпеки на місцевому рівні. Розширення співробітництва з місцевими органами виконавчої влади та міжнародними організаціями.	4	0,5	2, 8, 22, 24
Разом:		36	6	

Всього:

М 1: 3М – 8;

М 2: 3М – 4.

3.3 Завдання для самостійної роботи студента

Перелік матеріалу, який виносить на самостійне вивчення, наведено у таблиці 4.

Таблиця 4 – Матеріал, що виносить на самостійне вивчення

	Назви модулів (М), тем (Т)	Обсяг годин		Література
		ДФН	ЗФН	
М 1	ПРИНЦИПИ ТА СТРАТЕГІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ.	20	60	
Т 1.1	Національна безпека як багатоаспектне явище.	4	10	1, 10, 12, 15
Т 1.2	Демографічна безпека як складова національної безпеки.	4	8	1, 10, 11, 19
Т 1.3	Соціогуманітарна безпека: шляхи забезпечення.	2	8	3, 5, 6, 25
Т 1.4	Духовна безпека як складова національної безпеки.	2	8	3, 5, 6, 25
Т 1.5	Інформаційна безпека як складова національної безпеки.	2	8	1, 10, 11, 19
Т 1.6	Бюджетна безпека як складова економічної безпеки.	2	6	1, 10, 15, 21
Т 1.7	Біологічна безпека як важлива складова національної безпеки.	2	6	1, 10, 17, 23
Т 1.8	Хімічна та радіаційна безпека.	2	6	1, 10, 17, 24
М 2	ГРОМАДСЬКА БЕЗПЕКА НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ.	14	40	
Т 2.1	Основні складові громадської безпеки на місцевому рівні.	4	10	2, 8, 16, 24
Т 2.2	Безпека дорожнього руху та шляхи її покращення.	4	10	2, 8, 16, 24
Т 2.3	Правила пожежної безпеки.	3	10	2, 8, 22, 24
Т 2.4	Правила поведінки в натовпі.	3	10	2, 8, 22, 24
Разом:		34	100	

4 НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

4.1 Основна література

1. Аналітична доповідь до щорічного Послання Президента України до Верховної Ради України «Про внутрішнє та зовнішнє становище України в 2018 році». URL: <https://niss.gov.ua/publikacii/poslannya-prezidenta-ukraini/analitichnadopovid-do-schorichnogo-poslannya-prezidenta>.
2. Концептуальні підходи щодо забезпечення громадської безпеки : іноземний досвід, висновки для України. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2018-08/1_Siomin-8f832.pdf.
3. Малімон В.І. Культурна безпека як важлива складова сталого розвитку та національної безпеки. Молодий вчений. 2019. № 5 (69) (травень). С. 308–311. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2019/5/68.pdf>.
4. Малімон В.І. Гуманітарна безпека в умовах гібридної війни. Державне управління в Україні : виклики та перспективи : матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Запоріжжя, 10–11 травня 2019 року. Запоріжжя : Класичний приватний університет, 2019. С. 75–79.
5. Малімон В.І. Проблема легітимності гуманітарних інтервенцій в міжнародному праві. Сучасний вимір держави і права : матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Львів, 17–18 травня 2019 року. Львів : Західноукраїнська організація «Центр правничих ініціатив», 2019. С. 129–132.
6. Малімон В.І. Соціогуманітарна безпека України в умовах євроінтеграції. Стратегічний потенціал державного та територіального розвитку : матеріали III міжнародної науково-практичної конференції (м. Маріуполь, 9–10 жовтня 2019 року). Маріуполь; Кривий Ріг : Вид. Р.А. Козлов, 2019. С. 257–260.
7. Північноатлантичний альянс : історія, функції, структура, відносини з Україною : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів та слухачів магістерської підготовки за напрямом «Державне управління». Кол. авт.; За заг. ред. проф. Д.І. Дзвінчука. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2012. 632 с.
8. Піх Н.С. Особливості нормативно-правового застосування терміна «громадська (публічна) безпека і порядок» в Україні на сучасному етапі. URL: http://www.pubadm.vernadskyjournals.in.ua/journals/2019/5_2019/19.pdf.
9. Про Воєнну доктрину України : указ Президента України від 24 вересня 2015 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/555/2015#Text>.
10. Про національну безпеку України : закон України від 21 червня 2018 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>.
11. Про національну поліцію : закон України від 2 липня 2015 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>.
12. Про Стратегію національної безпеки України : указ Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/3922020-35037>.

4.2 Додаткова література

13. Актуальні питання протидії тероризму у світі та в Україні : аналіт. доповідь / [О.О. Резнікова, А.О. Місюра, С.В. Дрьомов, К.Є. Войтовський]; За заг. ред. О.О. Резнікової. К. : НІСД, 2017. 60 с.
14. Барановський О.І. Фінансова безпека в Україні (методологія оцінки та механізми забезпечення). К. : КНТЕУ, 2004. 760 с.
15. Власюк О.С. Національна безпека України : еволюція проблем внутрішньої політики : Вибр. наук. праці. К. : НІСД, 2016. 528 с.
16. Громадянське суспільство України : політика сприяння та залучення, виклики та трансформації : аналіт. доп. / [В.М. Яблонський, І.Е. Бекешкіна, М.М. Гелетій та ін.]; За заг. ред. О.А. Корнієвського, Ю.А. Тищенко, В.М. Яблонського. К. : НІСД, 2019. 112 с.
17. Губський Б.В. Економічна безпека України : методологія виміру, стан і стратегія забезпечення : монографія. Київ : Укрархбудінф, 2001. 122 с.
18. Державно-приватне партнерство у сфері кібербезпеки : міжнародний досвід та можливості для України : аналіт. доп. / За заг. ред. Д. Дубова. К. : НІСД, 2018. 84 с.
19. Дубов Д.В., Корецька І.О. «В інтересах іншої держави...» : проблеми виявлення та протидії агентам впливу : аналіт. доп. К. : НІСД, 2018. 48 с.
20. Енергетична безпека України : методологія системного аналізу та стратегічного планування : аналіт. доп. / [О.М. Суходоля, Ю.М. Харазішвілі, Д.Г. Бобро, А.Ю. Сменковський, Г.Л. Рябцев, С.П. Завгородня]; За заг. ред. О.М. Суходолі. Київ : НІСД, 2020. 178 с.
21. Марутян Р.Р. Інтелектуально-ресурсне забезпечення державного управління у сфері національної безпеки України : монографія. К. : ЦП «Компринт», 2020. 410 с.
22. Про затвердження Правил пожежної безпеки в Україні : наказ МВС № 1417 від 30 грудня 2014 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0252-15#Text>.

4.3 Інформаційні ресурси в Інтернеті

23. КМУ : офіційний сайт. URL: <https://www.kmu.gov.ua>.
24. МВС : офіційний сайт. URL: <https://mvs.gov.ua>.
25. Національний інститут стратегічних досліджень : офіційний сайт. URL: <https://niss.gov.ua>.
26. Президент України : офіційний сайт. URL: <https://www.president.gov.ua>.
27. РНБОУ : офіційний сайт. URL: <https://www.rnbo.gov.ua>.
28. СБУ : офіційний сайт. URL: <https://ssu.gov.ua>.

5 МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Зразок схеми нарахування балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни наведено в таблиці 5.

Таблиця 5 – Схема нарахування балів у процесі оцінювання знань студентів

<i>Види робіт, що контролюються</i>	<i>Максимальна кількість балів</i>
Контроль теоретичних знань модуля М 1 (модульна контрольна робота)	20
Контроль вмінь модуля М 1 (8 практичних * 5 балів)	40
Контроль теоретичних знань модуля М 2 (модульна контрольна робота)	20
Контроль вмінь модуля М 4 практичних * 5 балів)	20
Усього	100

Диференційований залік з дисципліни виставляється студенту відповідно до чинної шкали оцінювання, що наведена нижче (табл. 6).

Остаточне оцінювання з дисципліни проводиться відповідно до вимог чинного Положення «Про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу студентів».

У разі плагіату при виконанні завдань (модульні контрольні роботи, презентації на практичні заняття, самостійні роботи на практичних заняттях та ін.) здобувач не отримує бали і повинен виконати завдання повторно.

Таблиця 6 – Шкала оцінювання: національна та ECTS

<i>Національна</i>	<i>Університетська (в балах)</i>	<i>ECTS</i>	<i>Визначення ECTS</i>	<i>Рекомендована система оцінювання</i>
Відмінно	90–100	A	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90–100 (відмінно)
Добре	82–89	B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	75–89 (добре)
	75–81	C	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	
Задовільно	67–74	D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	60–74 (задовільно)
	60–66	E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	
Незадовільно	35–59	FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як отримати залік	35–59 (незадовільно із можливістю повторного складання заліку)
	0–34	F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота	0–34 (незадовільно із обов’язковим повторним вивченням дисципліни)